

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

ירושלים, ו' ניסן, תשפ"ב

7 אפריל, 2022

בתשובתך נא ציין:

תיקים מס' 2015-21-0757

2015-22-0053

לכבוד,

ג.נ,

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

(סימוכין: פניות מיום 22/12/2021, 16/01/2022)

בפניותיך שבסימוכין, ביקשת לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע"), לקבל מידע בדבר תוצאות טיפול מח"ש בעבירות שימוש בכוח בשנים 2017-2021, וכן מידע בנוגע לחקירות שוטרי מג"ב במח"ש בשנים 2016-2021.

לאחר בירור בקשתך, הריני להשיבך כדלקמן:

* יצוין כי הנתונים המובאים במענה זה, שונים בחלקם מהנתונים שהובאו בהתייחס לתיקי שימוש בכוח בבקשות דומות אחרות. הסיבה לכך נעוצה בפיתוח מערכת הנתונים בה מבצעים שימוש במח"ש, במסגרתה ניתן לקבל נתונים מספריים במספר דרכים שונות ולעיתים גם כאשר מחפשים את אותה השאילתא - ניתן לקבל נתונים שונים בכל שליה. לפיכך, על מנת שתהיה אחידות בנתונים במסגרת בקשותיך, הובאו כל הנתונים על פני כל השנים המבוקשות מחדש, בהתאם לשאילתא המדויקת ביותר שנמצאה, כך שישנו פער מסוים בין הנתונים שנמסרו במענה לבקשות דומות אחרות לבין הנתונים שנמסרו במענה כאן.*

תוצאות טיפול מח"ש בעבירות שימוש בכוח (בקשה בסימוכין 2015-21-0757)

1. להלן מספר התלונות שהוגשו בגין שימוש בכוח בשנים 2017-2021:

שנה	מספר התלונות
2017	887
2018	782
2019	628
2020	888
2021	949

מספר הערות חשובות בקשר לנתונים אלו:

רח' צלאח א-דין 29, ת"ד 49029, ירושלים 9149001 ☎ 073-3925105 📠 02-6467654

hofesh.meida@justice.gov.il 📧

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

תיק מס' 0-21-2015

- 1.1. סימון תלונה כתלונת אלימות בעת קבלתה וקליטתה במערכת מח"ש, אינה מבחינה בין אלימות במסגרת תפקיד לבין אלימות שאינה במסגרת תפקיד.
- 1.2. במסגרת הנתונים המובאים להלן לא נכללות פניות שהועלו מפי חשודים במהלך חקירות משטרתיות והועברו למח"ש על ידי המשטרה במסלול מנהלי, ללא פניה למח"ש מצד המתלוננים (להלן: "**חומר משטרי**").
2. מצורף לעיון קובץ המפרט את פילוח סגירת התיקים שנפתחו בשנים 2017-2021, לפי עילות הסגירה. תשומת הלב כי במסגרת טיפול בתיק שנחקר במח"ש ניתן להבחין בין שלושה מסלולים:
 - 2.1. **חקירה פלילית (באזהרה):** בתיקים בהם נמצא חשד לביצוע עבירה פלילית המצדיק חקירה באזהרה של שוטר אחד או יותר. תיקים אלה, ככל שהוחלט על סגירתם, נסגרים בעילות היעדר אשמה, היעדר ראיות או נסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין פלילי.
 - 2.2. **בדיקה מקדימה פלילית:** מטרת בדיקה זו לאשש או להפריך את הטענות שעלו בתלונה, ולבחון האם יש מקום לחקירה באזהרה. הליך הבדיקה אינו ייחודי למח"ש, אלא מעוגן בהנחית היועץ המשפטי לממשלה 4.2204 "בדיקה מקדימה". במסגרת ההנחיה ניתנה התייחסות למקור הנורמטיבי ותכלית הליך הבדיקה, תוך התווית העקרונות המנחים לקיום הליך זה. הבדיקה עשויה לכלול עיון בחומרי חקירה, קבלה וצפייה בתוצרי מצלמות גוף, מצלמות אבטחה, גביית עדויות מעדים רלוונטיים ועוד כיוצא באלה פעולות חקירה מקיפות. לעיתים פעולת החקירה היחידה אשר אינה מבוצעת במסגרת בדיקת התיק הינה חקירת שוטר אחד או יותר באזהרה. תיקים לאחר בדיקה נסגרים בכל עילה מלבד היעדר סמכות וכן עילות סגירת התיקים לאחר חקירה.
 - 2.3. **סגירת התיק ללא חקירה באזהרה או בדיקה מקדימה:** פניות שלאחר בחינתן על ידי ראש צוות חקירה ופרקליט מוסמך, נמצא כי אין מקום לפתיחה בחקירה או לבדיקה פלילית (התיק אינו בסמכות מח"ש, היעדר כל חשד לביצוע עבירה פלילית ועוד). במקרים בהם עולה חשד לביצוע עבירה משמעתית תועבר התלונה להמשך טיפול משמעתי ביחידה לתלונות הציבור או במחלקת משמעת במשטרת ישראל. תיקים הנסגרים ללא חקירה נסגרים בעילה של היעדר סמכות או בכל עילה אחרת מלבד עילות הסגירה של התיקים לאחר חקירה.

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

תיק מס' 0-21-2015

לטובת פילוח התיקים לפי קריטריונים אלה, נדרשת בדיקה ידנית אחר כל תיק ותיק (מלבד התיקים שנסגרו לאחר חקירה, קרי בעילות של היעדר אשמה, היעדר ראיות ונסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין פלילי). מאחר שמדובר בכ-2,957 תיקים, הבדיקה כרוכה בהקצאת משאבים בלתי סבירה, באופן המדבר בעדו. לפיכך, לעניין הפילוח המבוקש, בקשתך נדחית לפי סעיף 8(1) לחוק חופש המידע.

באופן דומה, גם פילוח התיקים שהועברו למשמעת עם המלצה או החלטה מחייבת, יש לבצע בדיקה ידנית אחר כל התיקים שניתנה לגביהם החלטה על העברתם למחלקת משמעת. בהינתן כ-555 תיקים בשנים 2017-2021, הבדיקה בכללותה כרוכה גם כן, בהקצאת משאבים בלתי סבירה ונדחית לפי סעיף 8(1) לחוק חופש המידע.

3. להלן פירוט כמות כתבי האישום שהוגשו בגין שימוש בכוח:

שנה	סך כתבי אישום	מתוכם כמות כתבי אישום שהוגשו בתיקים שנפתחו באותה השנה
2017	48	12
2018	22	3
2019	17	5
2020	27	12
2021	30	16

4. באשר לבקשתך לקבלת מידע בעניין ההליכים אשר התנהלו במחלקת משמעת במשטרת ישראל, הריני לדחות את בקשתך בהתאם לסעיף 8(5) לחוק חופש המידע, שכן לצורך קבלת המידע עליך לפנות למחלקת משמעת במשטרת ישראל.

טיפול בתלונות שהוגשו למח"ש בעבירות שימוש בכוח כנגד שוטרי מג"ב (קבע וסדיר) בין השנים 2016 – 2021 (בקשה בסימוכין 0757-21-2015)

1. המערכות הממוחשבות של מח"ש אינן מסווגות אירועים לפי יחידת המשטרה בו משרת השוטר – שוטר מג"ב או שמא שוטר "כחול" – ואינן מסווגות אירועים לפי מחוזות. במערכות אלו, תיק נפתח לפי סעיף עבירה רלוונטי בחוק העונשין (ובדברי חקיקה נוספים אחרים) כך שהפקט פלטי מידע מתאפשרת לפי נתון זה. באותו האופן, אף לא ניתן לערוך הבחנה בין אלימות שהופעלה על ידי שוטר במסגרת תפקיד לזו שאינה במסגרת תפקיד.

2. אשר על כן ובהיעדר אפשרות להפיק את הנתונים המבוקשים ב"לחיצת כפתור" יש לערוך בדיקה ידנית באשר לכל תלונה בדבר אלימות שביצע שוטר בין השנים 2016-2021.

משרד המשפטים הממונה על העמדת מידע לציבור

תיק מס' 0-21-2015

מדובר בבדיקה ידנית של אלפי תיקים במסגרתה נדרש לבדוק: אם מדובר בשוטר מג"ב או שמא שוטר "כחול"; האם מדובר בשוטר מג"ב בשירות סדיר או שמא בשוטר מג"ב בשירות קבע; וכן התייחסות למחוז שירותו והתחנה בה הוא משרת. מטבע הדברים, מדובר בעבודה נרחבת לעיבוד המידע הגולמי וכרוכה בהקצאת משאבים בלתי סבירה. לכן, בקשתך לעניין זה נדחית לפי סעיף 18(1) לחוק חופש המידע.

3. יתר הנתונים המבוקשים מפורטים לעיל, במסגרת מענה לבקשה בסימוכין 0757-21-2015. יצוין כי הבדיקה נעשתה החל מתחילת שנת 2017, שכן עובר לשנה זו לא הוזנו סעיפי עבירה לתיקים שנפתחו במערכת הממוחשבת של מח"ש, כך שאיתור המידע המבוקש כרוך בבדיקה פיזית של תיקים המצויים בארכיון. עבודה זו כרוכה בהקצאת משאבים בלתי סבירה. בנסיבות אלה, הריני לדחות את בקשתך באשר לנתונים המבוקשים עובר לשנת 2017 לפי סעיף 18(1) לחוק חופש המידע.

הנני להודיעך כי לפי סעיף 17 לחוק חופש המידע יש בידך לעתור כנגד החלטה זו לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים, בתוך 45 יום.

מיטל כץ, עו"ד
הממונה על העמדת מידע לציבור
משרד המשפטים